

- 1 Bezpečnostní upozornění AirDesign: Kontrola závěsných poutek
- 2 Některé nehody a incidenty v provozu UL letadel
- 3 Fatální letecké nehody UL letadel a MZK šetřené inspektory ÚZPLN v roce 2023

Bezpečnostní upozornění AirDesign 20231109

Kontrola závěsných poutek

Ojedinělý případ porušení poutka závěsu byl nedávno zjištěn během SIV na křídle vyrobeném v roce 2018 (kolem 300 letových hodin). Několik úchytů na tomto křídle vykazovalo zjevné vizuální známky počínajícího mechanického narušení, což výrazně snížilo jejich pevnost.

Preventivně žádáme všechny piloty křidel vyrobených v roce 2018, sériových čísel P183912A až P184417A, aby pečlivě zkontrolovali všechny úchyty vrchlíku.

Tato kontrola se týká některých Eazy 2, Eazy 2 Superlight, SuSi 3, Vita 2, Vita 2 Superlight, Rise 3 a Volt 3 vyrobených v roce 2018.

Pokud najdete závady podobné té, která je zobrazena na přiložené fotografii, měli byste okamžitě přestat s kluzákem létat a kontaktovat svého prodejce nebo společnost AirDesign na adrese service@ad-gliders.com a uvést sériové číslo, odhadovaný počet letových hodin a uvést polohu vadného poutka dle diagramu vyváž-

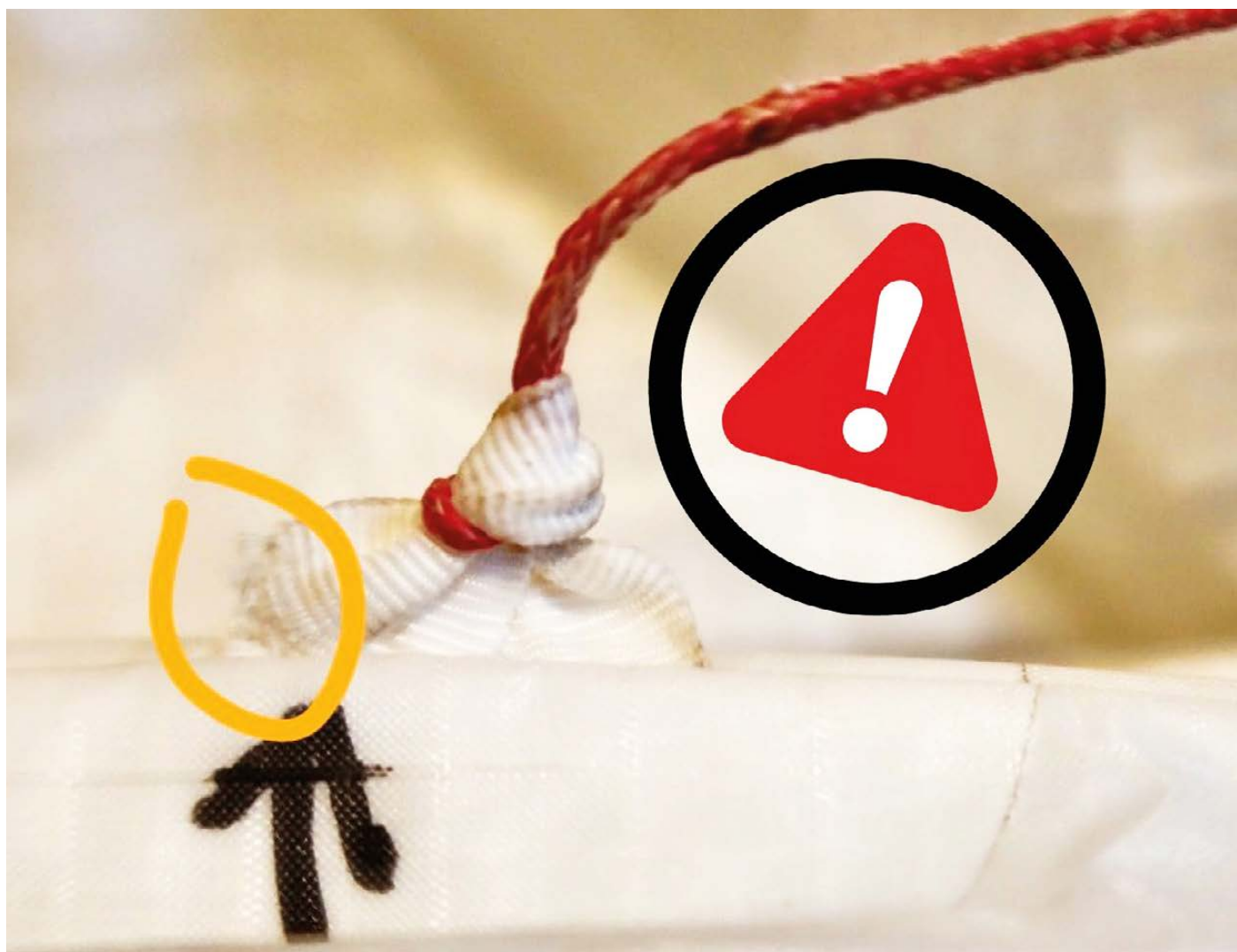
ení příslušného modelu křídla (lze stáhnout ze stránky <https://ad-gliders.com/downloads-2/?lang=fr>) a zaslat fotografii těchto závad.

V případě pochybností doporučujeme vzít křídlo k vašemu prodejci nebo nejbližšímu inspekčnímu středisku k důkladnému posouzení oček.

Šťastné a bezpečné lety,
AirDesign GmbH

<https://ad-gliders.com/notice-de-securite-20231109/?lang=fr>

Některé nehody a incidenty v provozu UL letadel

Letecký incident ze dne 7. 1. 2023

- MÍSTO INCIDENTU: Letiště Havlíčkův Brod
- TYP: Skylane
- POZNÁVACÍ ZNAČKA: OK – IUO 11
- POPIS UDÁLOSTI: Pilot s instruktorem odstartovali z letiště Havlíčkův Brod s úmyslem provést kontrolní let po přestávce v létání. Po standardním přistání na dráhu 11 došlo při dojezdu k ulomení příďového kola. UL letoun byl při leteckém incidentu poškozen.
- ZRANĚNÍ: bez zranění
- METEOROLOGICKÁ SITUACE: 120° 2,5 m/s
- POŠKOZENÍ SLZ: Ulomený příďový podvozek. Zničené listy vrtule a vrtulový kužel. Poškozené kryty motoru. Motor násilně zastaven za chodu kontaktem vrtulových listů se zemí.
- TESTY A VÝZKUMY, ZÁVĚR: Technickou prohlídkou příďového podvozku byl zjištěn únavový lom čepu vidlice příďového podvozku, který byl hlavní příčinou incidentu.

Komentář:

Důsledně provádět kontrolu celkového stavu letounu při periodicke údržbě. Podobné závady, jež mohou vést k podobným nehodám a incidentům mohou být pilotem jen těžko rozpoznatelné při předletové prohlídce.

Letecká nehoda ze dne 16. 1. 2023

- MÍSTO NEHODY: louka u obce Mnichov u Mariánských Lázní
- TYP: EV-97 Eurostar
- POZNÁVACÍ ZNAČKA: OK – GUR 22
- POPIS UDÁLOSTI: Pilot UL letounu s další osobou na palubě prováděl vzlet z louky v katastru obce Rájov u Mariánských Lázní. Pilot se pokusil o vzlet po větru ve směru cca 350°. Použitelná délka plochy je asi 360 m, částečně v rovině, poté klesající svah končící potokem. Vítr byl v době nehody čerstvý s nárazy 14-21 kt (7,2-10,8 m/s). K odpoutání letounu došlo asi až po 250 m rozjezdu, kdy v prudkém svahu udělal skok dlouhý cca 6 m. Dále pokračoval po kolech rychlostí 70-80 km/h ze svahu, dokud nenarazil do protilehlého břehu potoka.
- ZRANĚNÍ: lehká zranění
- METEOROLOGICKÁ SITUACE: Cheb 160° 4,5 m/s, v nárazech 7 m/s, Karlovy Vary 163° 2 m/s, v nárazech 7,5 m/s, Klínovec 190° 6,5 m/s, v nárazech 10 m/s.
- POŠKOZENÍ SLZ: Zničená vrtule, překryt kabiny, příďový podvozek zaražený do trupu a poškozeny hlavní podvozkové nohy. Motor vytržen z motorového lože. Poškozená levá polovina křídla, spodní motorové kryty a ocasní plochy.
- ZÁVĚR: Chybné rozhodnutí pilota provést vzlet z plochy se zadním čerstvým nárazovým větrem.

Komentář:

Délku rozjezdu prodloužil silný nárazový vítr a podmáčená plocha. Při rozjezdu z kopce ovlivnila délku rozjezdu také závětrná strana svahu. Pilot si měl před přistáním uvědomit provozní omezení dané příručkou a meteorologické podmínky následného vzletu s větrem v zádech. Pilot se měl lépe rozhodnout - buď na ploše nepřistávat, nebo zkusit vzlet nejdříve bez pasažéra.

Letecká nehoda ze dne 1. 2. 2023

- MÍSTO NEHODY: letiště Stichovice
- TYP: Piper UL
- POZNÁVACÍ ZNAČKA: OK – AUY 31
- POPIS UDÁLOSTI: Pilot UL letounu bez technického průkazu prováděl poježdění po dráze za účelem kontroly chlazení motoru a účinnosti brzdového systému před záletem nového letadla. Při třetím poježdění proti větru došlo k nechtěnému odpoutání letounu, který pokračoval levou zatáčkou o 180° mimo letiště a dopadl na sousedící pole.
- ZRANĚNÍ: těžké zranění
- METEOROLOGICKÁ SITUACE: Polojasno, dohlednost 10 km a více, nárazový vítr 16 – 20 kt ve směru dráhy.
- POŠKOZENÍ SLZ: Letoun zničen
- ZÁVĚR: Chybné rozhodnutí pilota provádět pozemní zkoušky nezalétnutého UL letounu bez patřičných zkušeností a kvalifikace.
- SPOLUPŮSOBÍCÍ PŘÍČINY: Silný nárazovitý vítr.

Komentář:

Z historie můžeme říci, že ověřování poježdění na zemi pilotem/stavitelem, může vést až k fatální nehodě. Chování letounu při poježdění na zemi má ověřit zkušební pilot.

Letecká nehoda ze dne 16. 9. 2023

- MÍSTO NEHODY: Plocha SLZ Český Dub
- TYP: EV 97 EUROSTAR
- POZNÁVACÍ ZNAČKA: OK – JUR 55
- POPIS UDÁLOSTI: Pilot UL letounu prováděl navigační let z letiště Mladá Boleslav na plochu SLZ Český Dub, kde probíhala akce „Den otevřených dveří LKCDUB“. Na finále dráhy 35 měl dlouhý rozpočet, takže k dosednutí došlo až za polovinou dráhy. Během výběhu nebyl pilot schopen UL letoun ubrzdít, ten přešel silnici za severním okrajem letiště a po dalších 30 m se zastavil na ohraněné pastvině. Na silnici a za ní se střetl se stojícím osobním automobilem a dalšími překážkami.
- ZRANĚNÍ: bez zranění
- METEOROLOGICKÁ SITUACE: 140° 5, v nárazech 7 m/s
- POŠKOZENÍ SLZ: Zničený jeden list třílisté vrtule, zlomená pravá noha hlavního podvozku. Poškozené levé křídlo, zničený koncový oblouk, poškozené pravé křídlo, poškozený trup, zničený překryt kabiny
- ZÁVĚR: Nezvládnutý rozpočet na přistání.

Komentář:

Chybné rozhodnutí pilota provést přistání po silném nárazovém větru. Při dlouhém rozpočtu se měl pilot rozhodnout pro opakování okruhu již na prahu dráhy. Není ostuda opakovat okruh se správným rozpočtem na přistání, kdežto vystupovat z rozbitého letounu je potupné.

Fatální letecké nehody UL letadel a MZK šetřené inspektory ÚZPLN v roce 2023

Texty, fotografie a veškerý doprovodný materiál jsou převzaty od ÚZPLN

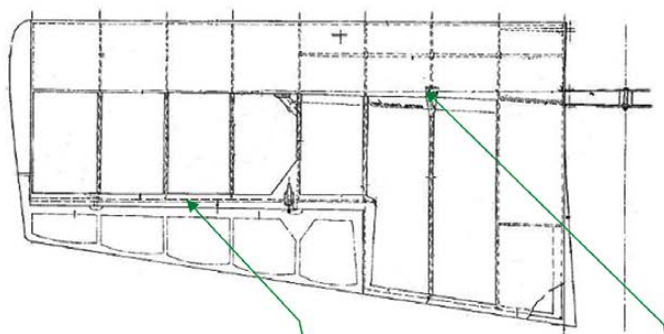
Letecká nehoda

UL letounu Corby CJ-1 Starlet na letišti Hodkovice (LKHD) dne 1. 1. 2023

Pilot UL letounu prováděl přelet z LKMB (Mladá Boleslav) na LKHD a zamýšlel provést průlet ve směru RWY 01 ve 100 m AGL s následným přistáním na RWY 19 LKHD. Při přiblížení, před dotočením do kurzu RWY 01 došlo k destrukci (ulomení) téměř 2/3 levé poloviny křídla. UL letoun začal rotovat kolem podélné osy a padat k zemi. Po 4 ½ otočkách UL letoun narazil do země pod

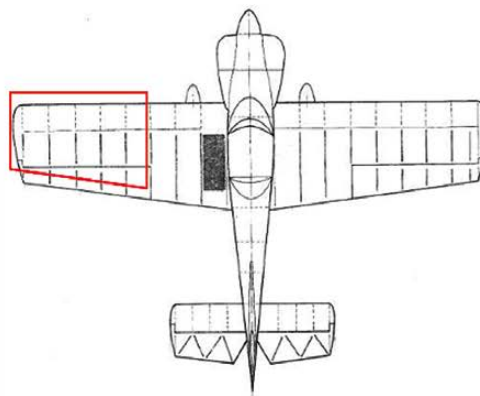
úhlem cca 40°, několik desítek metrů vpravo před značením prahu RWY 01. Ulomená část levé poloviny křídla dopadla cca 130 m před prahem RWY 01. Pilot zahynul a UL letoun byl zničen.

Pilot s velkou pravděpodobností při přiblížení na průlet výrazně překročil rychlost V_{NE} a v důsledku toho došlo k uvedené destrukci křídla.

Pomocný nosník, který byl pouze po rozpětí křídélka

Hlavní nosník křídla

Červeně je vyznačená ulomená část levé poloviny křídla

Letecká nehoda**UL letounu Samba XXL v ATZ LKHB
(1 km SW letiště Havlíčkův Brod)
dne 24. 6. 2023**

Při aerovleku kluzáku došlo po rozletu k nezvyklému stoupání vlečného UL letounu pod velkým úhlem. Následovala ztráta rychlosti a pád po křídle s následným přechodem do levé vývrtky. Po jedné a půl otočce došlo k nárazu UL letounu do země a k následnému požáru. UL letoun byl nárazem a následným požárem zničen, pilot utrpěl zranění, kterým na místě podlehl. Během kritické situace nedošlo k aktivaci záchranného padákového systému, kterým byl UL letoun vybaven.

Kluzák se při počínajícím pádu vlečného UL letounu odpojil a bezpečně přistál na letišti vzletu.

Letecká nehoda**UL letounu EV-97 Eurostar SL
v ATZ Hořovice LKHV (zahradu rodinného
domu na jižním okraji obce Tlustice)
dne 12. 9. 2023**

Posádka UL letounu (pilot-žák s instruktorem) prováděla výcvikový let po okruhu na LKHV. Po vzletu z RWY 06 provedla v prostoru 1. zatáčky obrát o 180° a pokračovala v přiblížení na RWY 24. Po provedení letmého přistání na RWY 24 pokračovala ve stoupání kurzem dráhy. V místě, kde silnice spojující obec Tlustice s městem Hořovice protíná dráhu, přestal UL letoun v cca 50 m AGL stoupat a zahájil točení pravé zatáčky o 180°. V průběhu provádění zatáčky UL letoun postupně ztrácel výšku a rychlost. Při tomto manévru došlo k pádu UL letounu po křídle s následným přechodem do pravé vývrtky. Po cca jedné otočce UL letoun narazil pod velkým úhlem do rozestavěného zahradního domku, který se nacházel na pozemku na jižním okraji obce Tlustice. UL letoun byl nárazem do země zničen. Posádka v troskách UL letounu zahynula.

Dosavadním šetřením bylo zjištěno že:

Během předešlých letů řešil pilot - instruktor problémy s výkonem motoru. Instruktor pilotoval UL letoun během kritické fáze letu. Pilot -

instruktor nebyl způsobilý letu – před letem požil alkohol. Oba piloti použili zcela nevhodnou obuv pro pilotáž UL letounu. Hmotnost posádky UL letounu činila 230 kg. MTOM byla překročena o cca 80 kg. Motor měl nepravidelný chod a ztrácel výkon. Pohonná jednotka pracovala v průběhu celého letu. Expertíza motoru bude provedena specialisty opravárenské organizace.

Letecká nehoda**motorového závěsného kluzáku Bionix
Tanarg Neo 912S na levém břehu Labe
u jezu Nymburk dne 21. 10. 2023.**

Pilot s další osobou na palubě MZK prováděl zážitkový let pro leteckou školu. Jednalo se o druhý, plánovaný, 20minutový let v daném dnu. Po vzletu z RWY 27 LKNYMB pokračoval pilot v letu do blízkého okolí města Nymburk. Mimo jiné prováděl let nad korytem řeky s periodickou změnou výšky doprovázenou typickou změnou zvuku pohonné jednotky. Při takto prováděných manévrech došlo cca 10 min po vzletu ke ztrátě rychlosti a následnému prudkému klesání. MZK ve strmém klesání narazil do země na levém břehu řeky Labe v blízkosti plavební komory Nymburk. Po nárazu došlo k výbuchu a následnému požáru MZK. Posádka na místě zahynula a kluzák byl nárazem a následným požárem zcela zničen.

Dosavadním šetřením bylo zjištěno že:

MZK byl způsobilý letu. Při odborné prohlídce trosk draku na specializovaném pracovišti ÚZPLN nebyla zjištěna technická závada, která by měla příčinnou souvislost s nehodou. Expertíza motoru bude provedena specialisty opravárenské organizace.

Texty, fotografie a veškerý doprovodný materiál jsou převzaty od ÚZPLN.

